

Raport z realizacji
„MIEJSKIEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2012–2016
DLA MIASTA ZDUŃSKA WOLA”

za 2015 rok

Opracował:

- Pełnomocnik Prezydenta ds. Profilaktyki Uzależnień

przy udziale:

- Biura Programów Zdrowotnych i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zduńska Wola,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli.

Akceptował:

PREZYDENT MIASTA

Piotr Niedźwiecki

Zduńska Wola, marzec 2016 r.

I. Wstęp

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2016 dla Miasta Zduńska Wola, zwany dalej „Programem”, został zatwierdzony uchwałą Nr XV/197/11 Rady Miasta Zduńska Wola w dniu 30 listopada 2011 r.

Zadania realizowane w ramach Programu należą do zadań własnych gminy i są określone w art. 10, ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2009 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224). Obejmują w szczególności:

- 1) zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzin osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Zgodnie z zapisem art. 11 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii Prezydent, jako organ wykonawczy gminy, sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Miasta, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

II. Szczegółowy sposób realizacji zadań ujętych w Programie w 2015 r.

1. Zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

Na realizację działań mających na celu udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz podejmowanie działań interwencyjno-zapobiegawczych skierowanych do osób uzależnionych, współuzależnionych od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, udzielono dotacji celowej Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli z siedzibą przy ul. Szadkowskiej 2.

Zgodnie z zawartą umową przedmiotowe zadania realizował personel posiadający wymagane uprawnienia, tj. lekarz psychiatra, certyfikowany instruktor terapii uzależnień, terapeuta uzależnień, specjalista ds. relacji interpersonalnych i profilaktyki uzależnień, psycholog oraz pedagog wspierający.

Głównym celem działań w zakresie pomocy terapeutycznej w SPZPOZ było udzielanie pomocy osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych, w tym dzieciom i młodzieży do

18 roku życia, udzielanie świadczeń w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, promowanie zdrowia poprzez działalność profilaktyczną i prewencyjną. Lekarz i specjaliści współpracowali w rozwiązywaniu problemów uzależnień z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli, pedagogami szkolnymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej, PARPA, Krajowym Biurem Przeciwdziałania Narkomanii, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli, z ośrodkami leczenia odwykowego oraz funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli.

W okresie sprawozdawczym, tj. od stycznia do grudnia 2015 r., podjęte zostały następujące działania:

- 1) Certyfikowany instruktor terapii uzależnień od narkotyków podjął 601 działań interwencyjno-zapobiegawczych, w tym: 218 wobec osób pełnoletnich, 11 - wobec dzieci i młodzieży, 116 - względem osób uzależnionych, 89 - wobec osób współuzależnionych, 27 - osób eksperymentujących.
- 2) Terapeuta uzależnień udzielił 212 porad i 22 konsultacji jednorazowych osobom, które ukończyły 18 rok życia (zarejestrowano 64 osoby). W trakcie dyżurów zdiagnozował problemy uzależnienia oraz problemy dotyczące współuzależnienia, udzielił pomocy w zakresie zgłaszanych problemów, objął terapią podstawową osoby uzależnione od narkotyków i substancji psychoaktywnych oraz kształtował zachowania prozdrowotne.
- 3) Psycholog udzielił 17 porad i konsultacji w zakresie zapobiegania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych. Pomocą psychologiczną objętych zostało 11 osób.
- 4) Pedagog udzielił 10 porad i 3 konsultacji jednorazowych w zakresie zgłaszanych problemów, realizował działania z zakresu profilaktyki I i II rzędowej w stosunku do osób zagrożonych nadużywaniem środków psychoaktywnych, zagrożonych demoralizacją. Zarejestrowano 7 osób.
- 5) Specjalista ds. relacji interpersonalnych i profilaktyki uzależnień udzielił pomocy 150 osobom uzależnionym i 5 osobom współuzależnionym. Ogółem zarejestrowano wszystkich wizyt 360. Wszystkie osoby korzystające z pomocy ukończyły 18 rok życia.
- 6) Lekarz psychiatra zrealizował 11 dyżurów.

Specjalistyczną pomoc w zakresie przeciwdziałania narkomanii świadczyli również specjaliści zatrudnieni w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie działającym w strukturze MOPSCOS w Zduńskiej Woli, tj. psycholog, psychoterapeuta, prawnik oraz pracownicy socjalni. Zakres pomocy Punktu miał charakter wieloaspektowy i obejmował w szczególności działania polegające na udzielaniu pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i prawnej osobom uzależnionym i współuzależnionym od narkotyków i substancji psychoaktywnych, wspieraniu ich w podejmowaniu leczenia, edukacji, udzielaniu porad indywidualnych.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W roku sprawozdawczym zainicjowano i zrealizowano działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii w różnych formach. Jednym z istotnych kierunków było wsparcie placówek oświatowych w organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W szkołach podstawowych (nr 2, 6, 9, 10, 11, 13) i gimnazjalnych (nr 1, 2, 3, 4 i 5) uczniowie, rodzice i nauczyciele zostali objęci dodatkową pomocą psychologiczną. Pomoc psychologiczna udzielana uczniowi polegała na rozpoznaniu jego potrzeb, pomocy w zakresie zgłaszanych problemów, prowadzeniu zajęć psycho-edukacyjnych służących rozwijaniu inteligencji emocjonalnej i wyrównywaniu deficytów rozwojowych dziecka, uczeniu umiejętności i kształtowaniu zachowań prozdrowotnych, prowadzeniu warsztatów motywacyjnych mających na celu wzmocnienie aktywności uczniowskiej, pomocy w radzeniu sobie ze stresem. Pomoc psychologiczna udzielana w szkole rodzicom uczniów i nauczycielom polegała na wspieraniu ich w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu umiejętności wychowawczych celem zwiększania efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, udzielaniu pomocy i porad ofiarom przemocy w szkole, rodzinie, podejmowaniu działań terapeutycznych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych. Psycholodzy ściśle współpracowali z rodzicami/opiekunami uczniów, przedstawicielami instytucji działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.

Większość podejmowanych działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom skierowana była do dzieci i młodzieży. W roku sprawozdawczym, w ramach Programu, zrealizowano profilaktyczne działania edukacyjne i informacyjne we wszystkich placówkach oświatowych w formie warsztatów, koncertów, widowisk teatralnych, szkoleń.

W roku 2015 w ramach sfinansowanych i zorganizowanych działań edukacyjnych i informacyjnych należy wymienić:

- 1) 20 warsztatów z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, skierowanych do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych;
- 2) 4 profilaktyczne spektakle teatralne dla uczniów szkół podstawowych podejmujące problematykę uzależnienia od nośników informacji (internet, telewizor, telefon), przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych;
- 3) 7 warsztatów z zakresu przeciwdziałania narkomanii pt. „Dopalacze kradną życie”, skierowanych do uczniów klas II i III szkół gimnazjalnych;
- 4) spektakl teatralny pt. „Zaczarowany komputer” w ramach współorganizacji projektu pn. „Energetyczny tornister”. Bajka profilaktyczna podejmuje problematykę przeciwdziałania uzależnieniom, agresji i zniechęcenie do sięgania po używki, tabletki. Edukacja płynąca z przedstawienia miała uświadomić jak mądrze korzystać z komputera, traktując go nie tylko jako narzędzie gry i zabawy, ale przede wszystkim jako źródło wiedzy;
- 5) profilaktyczny program artystyczny w formie koncertu muzycznego pn. „Nie zmarnuj swojego życia”, przeprowadzony w 3 szkołach gimnazjalnych;
- 6) 4 spotkania pn. „Podnoszenie poziomu wiedzy w zakresie problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku wśród

mieszkańców miasta, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. I Ty możesz zmienić swoje życie. Stop narkomanii–alkoholizmowi–przemocy”, w szkołach podstawowych;

Bardzo istotną rolę w działaniach profilaktycznych stanowiło promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz wspieranie imprez sportowo-rekreacyjnych. W roku sprawozdawczym zrealizowano następujące działania:

- 1) w Szkole Podstawowej Nr 11 od 7 września do 30 listopada 2015 r., codziennie, odbywały się pozalekcyjne zajęcia sportowe z elementami profilaktyki uzależnień, mające na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w sposób aktywny, bezpieczny i ciekawy. Nadrzędnym celem była organizacja zajęć rekreacyjno-ruchowych i ogólnorozwojowych, kształtowanie umiejętności pracy w grupie, kształtowanie charakteru i silnej woli, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych, promowanie zachowań prozdrowotnych;
- 2) pozalekcyjne zajęcia sportowe w szkołach podstawowych wraz z programem działań profilaktycznych pn.: „Akademia siatkówki - 5”. Realizatorem projektu było Publiczne Gimnazjum Nr 5 w Zduńskiej Woli w ramach S.O.S. i „Programu upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej” we współpracy z Ministerstwem Sportu i Turystyki. Celem projektu jest upowszechnienie sportu w zakresie piłki siatkowej wśród dzieci i młodzieży, kształtowanie koordynacji motorycznej, kształtowanie i wzmacnianie pracy zespołowej. W programie zajęć prowadzone były szkolenia dla nauczycieli z zakresu profilaktyki uzależnień, podejmowano działania profilaktyczne, prowadzono pogadanki dotyczące higienicznego trybu życia, spotkania z pedagogiem, współpracowano z rodzicami. Zajęcia realizowane były w okresie od lutego do czerwca oraz w grudniu 2015 r., w których uczestniczyło 95 uczniów klas IV-VI szkół podstawowych;
- 3) zorganizowanie imprezy plenerowej – pikniku rodzinnego pod hasłem „Słoneczna rodzina” dla mieszkańców Miasta, w ramach której odbyły się: koncert muzyczny, karaoke, pokazy z użyciem narkogogli, rodzinny turniej gier telewizyjnych, zabawy kreatywnego myślenia i tworzenia, pieczenie potworów.

W obszarze przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży, zorganizowano różne formy wypoczynku:

- 1) 3-dniowy biwak połączony z realizacją programu profilaktyczno-wychowawczego z elementami socjoterapii dla 47 dzieci z rodzin z problemami uzależnień, niewydolnych wychowawczo, rodzin niepełnych i zastępczych, znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej i materialnej;
- 2) zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i sportowe z elementami profilaktyki uzależnień w okresie ferii zimowych. Zajęcia odbywały się w świetlicy Wspólnoty Lokalnej Osiedla Nowe Miasto w Zduńskiej Woli, Zespole Szkół Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi, Szkole Podstawowej Nr 13 i Publicznym Gimnazjum Nr 3;
- 3) półkolonie dla dzieci i młodzieży w okresie od 17 sierpnia do 28 sierpnia 2015 r. w Szkole Podstawowej nr 13 w Zduńskiej Woli, z programem edukacyjno-opiekuńczo-

wychowawczym;

- 4) zakupiono 100 karnetów 14-dniowych uprawniających do korzystania z basenu MOSIR „RELAX” w Zduńskiej Woli w okresie lipiec-sierpień w ramach akcji „Lato w mieście”. Projektem objęto 100 dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zduńska Wola, wskazanych przez MOPSCOS, pochodzących z rodzin ubogich, zagrożonych uzależnieniem i nieudolnych wychowawczo. Dla wyżej określonej grupy zakupione zostały słodycze i napoje.

W 2015 r. Miasto Zduńska Wola, po raz kolejny, w ramach prowadzonej działalności informacyjno-edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom skierowanej do dzieci, młodzieży i osób dorosłych, brało udział w kampaniach ogólnopolskich:

- „Postaw na Rodzinę”,
- „Reaguj na przemoc!”.

Materiały edukacyjne (ulotki, broszury, plakaty) przekazano do placówek oświatowych, wspólnot lokalnych, placówek służby zdrowia, świetlic środowiskowych.

3. Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania narkomanii.

Według danych z Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli z zakresu realizowanych działań w 2015 r. w obszarze przeciwdziałania narkomanii ujawniono 9 nieletnich znajdujących się pod działaniem środków odurzających (w 2013 r. – 20, w 2014 r. – 8). Najbardziej popularnym narkotykiem wśród młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych jest marihuana oraz środki zastępcze „dopalacze”.

Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli, poza przewidzianymi prawem działaniami obowiązkowymi, podejmowała w 2015 r. szereg inicjatyw o charakterze prewencyjnym w ramach programu „Bezpieczny Powiat”, w tym:

- zorganizowano 370 spotkań profilaktycznych z uczniami szkół z terenu Miasta Zduńska Wola, a także powiatu zduńskowolskiego,
- zorganizowano 59 spotkań prewencyjnych na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami od alkoholu i narkotyków oraz sposobów przeciwdziałania tym zjawiskom, z kadrą pedagogiczną szkół powiatu zduńskowolskiego,
- prowadzono rozmowy z dyrektorami i pedagogami szkolnymi na temat zagrożeń uzależnieniami, sposobów przeciwdziałania tym zjawiskom i właściwych zachowań w przypadku wystąpienia podejrzenia o zażywanie narkotyków, alkoholu przez uczniów szkoły,
- przeprowadzono rozmowy profilaktyczne z nieletnimi podejrzanymi o zażywanie środków odurzających i spożywanie alkoholu oraz ich rodzicami/opiekunami,
- zorganizowano debatę społeczną skierowaną do uczniów szkół gimnazjalnych powiatu zduńskowolskiego pt. „Dopalacze kradną życie” oraz cykl szkoleń dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z powiatu zduńskowolskiego, w których wzięło udział 700 osób,
- we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Zduńskiej Woli

funkcjonariusze KPP zorganizowali cykl szkoleń dla opiekunów prawnych rodzin zastępczych z zakresu zagrożeń płynących z zażywania środków odurzających, w tym tzw. dopalaczy i ogólnodostępnych środków farmaceutycznych,

- przeprowadzono akcje prewencyjne pn. „Bezpieczne ferie 2015”, „Bezpieczne wakacje 2015”, „Dzień Wagarowicza”, cykliczne akcje „NIELAT”, „Bezpieczna droga do szkoły”,
- funkcjonariusze KPP wspólnie z ZSRCKU w Wojsławicach zorganizowali konkurs pod nazwą „Bezpieczni, świadomi, zdrowi”, adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych, mający na celu popularyzację i wzrost poziomu wiedzy z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli w 2015 r. realizował działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii. Specjaliści objęli wsparciem 9 osób mających problem z nadużywaniem środków odurzających. Zaproponowano pomoc w formie świadczenia pieniężnego oraz poradnictwo specjalistyczne, w szczególności wsparcie specjalisty ds. uzależnień oraz psychologa.

W związku z realizacją zadań Programu, Miasto Zduńska Wola w 2015 r. współpracowało również ze szkołami, Miejskim Domem Kultury, Regionalnym Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, a także Krajowym Biurem Przeciwdziałania Narkomanii.

III. Podsumowanie

Działania realizowane przez Miasto Zduńska Wola w 2015 r. w ramach Programu, wpisują się w cele i działania określone w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2015, a także w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2015.

Mając na uwadze rekomendowane działania określono, że jako priorytety, kontynuowane będą w 2016 r. następujące działania:

- zapewniona zostanie dostępność pomocy i wsparcia psychologicznego w placówkach oświatowych,
- zwiększona zostanie dostępność pomocy rehabilitacyjnej, psychologicznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ich rodzin,
- prowadzona będzie stała współpraca z instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii,
- prowadzone będą kampanie społeczne, kolportowane broszury, ulotki na temat szkodliwości zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, skierowane do dzieci i młodzieży.

PELNOMOCNIK PREZYDENTA
DS. PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

Antosław
Aneta Antosłak